

сучасних умовах розвитку національної економіки біржова торгівля є важливою організаційною складовою частиною при формуванні внутрішнього та зовнішнього, продовольчого та непродовольчого ринку. Метою розвитку біржового товарного ринку є підвищення рівня конкурентоспроможності товарних активів, захист економічних інтересів учасників товарних ринків, застосування сучасних біржових механізмів та інструментів при здійсненні торгівлі, формування дієвої інфраструктури товарного ринку. Необхідно розробити систему заходів розвитку біржового товарного ринку України шляхом удосконалення законодавчо-нормативного поля біржового ринку в Україні та поліпшення організаційно-економічного механізму біржової торгівлі. Це дасть змогу підвищити рівень економічної захищеності учасників біржового товарного ринку, створить умови для застосування світових форм ринкового ціноутворення на підставі оперативного цінового моніторингу, що сприятиме виконанню вимог, пов'язаних з євроінтеграційним курсом України. Створення та порядок діяльності бірж в Україні врегульовано Господарським кодексом України та Законом України «Про товарну біржу»

Отже, розвиток біржової діяльності залежить від стану економіки в державі, вмілого поєднання адміністративних і економічних важелів управління. Подальший розвиток біржової діяльності залежить від загальноекономічного стану держави та вмілого поєднання адміністративних і економічних важелів управління. Подальша інтеграція України у світовий біржовий ринок, розширення нашої держави участі в міжнародному розподілі праці можливі лише за умови подолання недоліків і негативних тенденцій, які відбулись останніми роками, та орієнтації на загальносвітові тенденції економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про товарну біржу» : Верховна Рада України ; Закон від 10.12.1991 № 1956-XII.
2. Господарський кодекс України : Верховна Рада України ; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV.
3. Плахотнік М.Г. Товарні біржі в Україні / М.Г. Плахотнік // Розвиток соціально-економічних систем у трансформаційних умовах. - 2012. - с. 205-206.

Ринок FOREX і технологія участі в ньому комерційних банків, юридичних та фізичних осіб

Канціренко Е.О., студент 4 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент ***Грущенко О.А.***

У сучасних умовах міжнародної економіки у світі завжди були і будуть курси валют. За даними Всесвітнього банку міжнародних розрахунків, щоденний обсяг операцій на ринку Forex у 2013 році становив \$5.3 трильйони.

Форекс (англ. Forex від FOReign EXchange - обмін іноземної валюти) - міжбанківський міжнародний валютний ринок. Зазвичай використовується словосполучення «ринок Форекс» (англ. Forex market, Fx-market). Термін Форекс прийнято використовувати для позначення

взаємного обміну валют, а не всієї сукупності валютних операцій.

Форекс є позабіржовим ринком. Він являє собою неформальну мережу торговельних відносин між учасниками ринку по усьому світу, включаючи центральні, комерційні, інвестиційні банки, пенсійні фонди, брокерів і дилерів, страхові компанії, транснаціональні корпорації і приватних осіб. На даному ринку проходять торговельні операції по всіх основних валютах.

На ринку Форекс проводяться такі основні операції з валютою:

- 1) торговельні та інвестиційні;
- 2) спекулятивні;
- 3) хеджувальні;
- 4) регулюючі (валютні інтервенції центробанків).

Учасниками ринку FOREX є:

Центральні та комерційні банки;

Компанії, що здійснюють зовнішньоторговельні операції;

Інвестиційні фонди та організації;

Валютні біржі;

Брокерські компанії;

Дилингові центри;

Приватні особи.

В основну групу учасників міжнародного валютного ринку FOREX входять комерційні банки. Саме банки здійснюють основний обсяг валютних операцій. Або за свій рахунок, або за дорученнями своїх клієнтів. Інші учасники валютного ринку - це особи, які тримають свої рахунки в комерційних банках і направляють у банки заявки на покупку або продаж однієї валюти за іншу виходячи з особистих інтересів і необхідності, що називається конверсійними операціями, і так само які кредитуються або навпаки тримають свої депозити в цих банках, що називається депозитно-кредитними операціями. Будучи спеціалізованими організаціями, через операції із клієнтами банки акумулюють потреби ринку, які виражаються як попит та пропозиція. У випадку нездатності того або іншого банку задовольнити ці потреби власними силами, це робиться через інші банки. От чому FOREX по суті не є біржею як такий, а в принципі це ринок міжбанківських угод, які для стислості називається просто міжбанком. Слід помітити, що комерційні банки так само проводять спекулятивні операції за рахунок своїх власних засобів.

Існує безліч міжнародних інвестиційних фондів, компаній і великих комерційних корпорацій, які здійснюють свій бізнес за кордоном, управляють своїм власним портфелем із цінних паперів, таких як державні облігації, облігації приватних компаній, номінованих у різних валютах, або тримають великі депозити в комерційних банках з метою одержання прибутку завдяки подібним інвестиціям.

Приватні особи здійснюють великий спектр конверсійних і арбітражних операцій, пред'являють попит на валюту з метою туризму, покупки різних товарів в інших країнах, конверсії заробітної плати й т.п. Крім того, вони так само проводять спекулятивні операції.

Брокерські компанії зводять продавців і покупців валют у випадку, якщо між ними не існує стабільних контрагентських угод. За подібне

посередництво брокерські компанії стягують комісію у вигляді відсотка від суми угоди.

Дилінгові центри займають нішу своєрідних посередників здійснюючих співробітництво з невеликими групами фізичних осіб і акумулюють їх для комерційних банків.

Приватні особи здійснюють великий спектр конверсійних і арбітражних операцій, пред'являють попит на валюту з метою туризму, покупки різних товарів в інших країнах, конверсії заробітної плати й т.п. Крім того, вони так само проводять спекулятивні операції.

Учасники ринку використовують ФОРЕКС для досягнення однієї або декількох цілей, таких як:

1. Забезпечення торгівлі і інвестицій

Компанії-імпортери купують іноземну валюту, щоб придбати товари за кордоном і реалізувати їх у себе в країні. Компанії-експортери отримують виручку в іноземній валюті, яку необхідно обміняти на національну, для покриття витрат і т. д.

2. Хеджування

Зовнішньоторговельні компанії постійно піддаються ризику зміни обмінного курсу їх національної валюти і валюти тієї країни, де вони реалізують свою продукцію. Несприятлива зміна курсу може привести до серйозних збитків. Валютний ринок форекс дозволяє компанії застрахувати себе від зміни валютних курсів і, відповідно, знизити ризик можливих збитків.

3. Спекулятивні операції

Обмінний курс змінюється залежно від співвідношення попиту і пропозиції на кожну з валют. Трейдери можуть отримати прибуток, купуючи валюту за нижчим курсом і продаючи за вищим, або навпаки - продаючи за вищим і купуючи за нижчим. На долю спекулятивних операцій припадає велика частина операцій валютного ринку Forex.

Слід відмітити, що основний обсяг валютних операцій не має прямого зв'язку з міжнародною торгівлею або інвестиціями. Більшість таких операцій здійснюються банками з цілями отримання прибутку і є спекулятивними.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про цінні папери і фондовий ринок. [Електронний ресурс]. Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2016. - № 436-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Бобкова А.Г., Моїсєєв Ю.О. Біржове право: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. -200с.
4. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник. - Тернопіль: Карт-Бланш, 2003.

Правове регулювання електронної біржової діяльності

Шевчук А.І., студент 4 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент *Грущенко О.А.*

Останні роки в українській та міжнародній практиці все більш стала проявлятися тенденція переводу біржової торгівлі в електронний